

Jon Mon Kumna Połpu Gos Wumb Kin Kindim

Konj Kunum Kunum Mołułum Pułwu Ei Krais

¹ Sin Jiisas nge er se endim wumb mon ei połpun kin, enim ngonmun ei, konj kunum kunum ek Pułwu Jiisas Krais eim kumb ok kunum kunum mułum. Mołpu kin, sin eim ek nim piinjpin. Piipin kin, eim sin sinim ningił ełe kenjpin ei, keimi sin eim mendpił kenjpin kanpin kin nga si sinim angił ełe eim ngenj ei embilnjpin ku.

² Nga konj kunum kunum mołułum pułwu Jiisas Krais ei, eim peni ełe wang kin, sin sinim kenjpin kin, nga eim ek ka piipin kin, enim kin noman konj kunum kunum mołułum ek ei, ni tor kindinjpin.

³ Kindpin kin, sin Krais eim kin ek nipin kin, peni ełe kindinjpin ei, sin kanpin kin, nga piipin enjpin epi ei, pei nipin kin, enim kin ngonmun. Ngopun kin sin yi ku, enim kin pei kun ka pepin mołpun kin, noman dampiltpin se ende kindpin kin, Erinjpin Gos kin, nga eim kingam Jiisas Krais kin, noman ende sepin mułmun.

⁴ Nga sin mon ek ei połpun kin, enim ngonmun ei, sinim pei noman ka seng mułmun ei, sinim nge noman ełe piki tumba.

Sinim Gos Nge Tiłang Ełe Andpin Mołmun

⁵ Pe sin ek ei, Gos nge kingam kin piipin kin enim kin ni ngupun. Ngumun ek ei, Gos eim

tiłang pułwu mołum. Mołum konu ei, emii endi, eim mołum konu ełe, pepi mandi punanim mon!

⁶ Pe nga sinim mołpun yi nimin, “Sin Gos kin dambiltpin o ende punmun,” nimin; ba emii pałim mił, oł kis kanim kanim ermin ei, sin sinim gupu ełe, ek kend topun kin nga oł ende enmin ei, ek kend pałim ku. Nga sinim oł kun ka keimi andłam ełe andnałmin mon!

⁷ Ba nga sinim tiłang enim mił, oł kun ka yi pepin mołmun ei, Gos eim tiłang enim konu mołum mił, nga sinim enginjpin noł kin, dambiltpin o ende pupun kin, pepin mołpun andpin yi erpin mułmun. Mułamin kin, nga Gos kingam Jisas miyem ełe, kapłi sinim oł kis kanim kanim kil ngopu kin, kunum kunum si kindmba.

⁸ Pe sinim yi nimin, “Sin noman tuk ełe, oł kis ełmin oł endi pinałim,” nimin ei, sin sinim kin ek kend topun ngonmun. Ngopun kin, nga ek keimi ei, sinim ekii sinenjpin kin, nga ek keimi ei sinim noman tuk ełe, pinałim ku.

⁹ Ba pe nga, sinim oł kis kanim kanim enmin oł ombu ni, peni ełe tor kindpin Gos ngunjpun kin, kapłi Gos oł kun ka ełim Gos, eim oł kis ombu pei, kil ngopu kin, si kindpi poru nimba.

¹⁰ Pe nga “Sinim oł kis kanim kanim enenjpin,” pa nimin ei, “Gos ek kend wu” pa nimin. Nga Gos eim ek keimi ei, sinim noman tuk ełe pinerang kin, nga sinim ekii sinermin mon ku.

2

Jiisas Krais Ei Sinim Paki Tołum Wu

¹ Na mon ei pułup kin, enim kin ngond. Na Gos ek ka ninj ei, pii gii ninjing kangi ambił mołmun ei, Gos tilap ełe mołmun ei kin, ek nip kin, mon pułup ngond. Ei enim oł kis kanim kanim enerngii; ba wumb endi oł kis kanim kanim endi enjing kin, sinim nge mołmun wu oł kun elim endi mołum ei, Jiisas Krais ei kaplı, eim nimba mił ei, dinga nip kin, Erinjpin Gos sinim kin ngumba.

² Sinim oł kis enjpin ei, Gos sinim kin popuł sim kumep kis ei, Krais eim kołpu kin, Gos nge popuł kis ei eim sim. Sipi kin, sinim nge oł kis mendpił mon; ba ya mani mei wumb oł kis pei enjing ei nge, oł yi mił erim.

³ Pe nga sinim Gos nge ek dinga ełe ekii sinjpin kin, sinim pii poł tumun ei, sinim eim kin keimi piipin kanpin kin, pii poł topun mołmun.

⁴ Pe wumb nii endi yi nimba, “Nanim eim pii poł toł” nimba; ba Gos eim ek dinga ełe, ekii sinarpi nim kin, wumb ei eim ek kend wumb mendpił mołum. Mołpu kin, Gos ek keimi ei, eim kin pinałim mon.

⁵ Ba wumb nii endi, eim Gos ek dinga ełe, ekii simba ei, kaplı Gos noman kultum oł ei erpi kin, kun mendpił kindpi pałim. Peng kin, sinim pii poł tumun ełe nge, sinim Gos kin dambiltpin ende pupun kin eim nge wumb mołmun.

⁶ Wumb nii endi, “Nanim Gos kin dambiltpi ende moł,” pa nimba, ei eim kaplı, Jiisas Krais kongun erpi pepi, mołpu pum mił, yi mił ku, wumb ei eim yi ermبا.

⁷ Nanim nge wumb puł; ek dinga ei, na pułup nip kin, enim kin ngond ei, ek konj endi mon; ba enim ek dinga oknge ei, enim ok piik sik erik ek dinga ei, enim ok ek dinga ei piik si kindik kin piik poru nik.

⁸ Nik kin, nga ek dinga elege na połup kin, enim ngond ei, ek konj endi pałim. Peng kin, ek dinga konj ei, ek keimi ei Krais nge oł kun ka elim oł ei nin, nga enim enmin oł kun ka ei nin, sin kenjin ku. Nimbil erang emii pim oł kis ei, si kindpi punum. Pang kin, nga oł kun ka keimi ei, pe tiłang erang kin, oł ei peni elege onum.

⁹ Wumb nii endi, eim yi nimba, “Nanim tiłang enim oł kun ka er moł,” pa nimba; ba eim angim kin noman kis pii ngopu kin, yi ermab ei, eim oł kis emii pałim konu elege piram mołpu andpi kin, akip yi ku, konu elege piram er mołum.

¹⁰ Pe nga, wumb nii endi, eim angim noman ngołum wu ei, eim tiłang kun ka konu elege mołum. Mołpu kin, nga eim tiłang kun ka konu elege piram mołpu kin, kapli oł kis min epi endi eim kin pinerang kin, kapli eim min wu eipi endi, bok tok kin oł kis endi erngii ei, pinalim mon.

¹¹ Ba wumb nii endi, eim angim kin noman kis piimba wu ei, eim emii pim konu kis elege piram mołpu kin andpi punum. Pupu kin, eim konu jili mił ba konu ei, eim kan kun enerim. Nimbil erang emii pim konu oł kis ei je erpi kin, eim ningili elege to tumbun mił mundang kin, eim emii konu elege andpi er mołum.

¹² Na mon ei połup kin nanim kangi ambił noł enim kin ngond. Nimbil erang enim oł kis kanim

kanim enjing ombu, Krais Jiisas nge embe elege, enim ol kis ei, eim kil ngopu si kindpi, poru nim.

13 Na mon ei połup kin, enim ernjing kin ngond. Nimbił erang enim Jiisas piinmin ei, eim kumb ok kumna kin multum ei, pe piram mołum ku. Na mon połup kin, enim wu kangi wu kin ngond. Nimbił erang enim dinga peng kin, wu kis Seisen kamb mani kindik kin, enim dinga angk mołmun.

14 Na mon połup nip kin, enim kangil ngond. Nimbił erang enim Erinjinpin pułwu eim pii poł tok mołmun. Na mon połup nip kin, enim ernjing ngond. Nimbił erang enim Jiisas kumb ok kumna multum ei, pe piram mołum ei piinmin. Nga na mon połup kin enim wu kangi wu ombu ngond. Nimbił erang enim dinga angk mołmun. Molk kin, Gos ek ka enim noman tuk elege pepi mołum. Mołpu kin enim dinga peng kin, Seisen wu kis kamb mani kindnim.

15 Enim ya mei elege pii gii ninenjing wumb nin, mei ol kanim kanim elmin ol ei nin, enim noman kulerngii mon! Pe nga wumb nii endi mei elege pii gii ninenjing wumb nin, mei ol kanim kanim ol ei, noman ngum kin, wumb ei Erinjinpin Gos kin noman kultmun ol ei, eim kin pinerim mon.

16 Yi mił, pii gii ninenjing wumb ol kanim kanim pei elmin ol ei nin, nga epi ol kis kanim kanim simin nik noman pałim ei nin, nga wumb kanik kin simin ni piinmin ol ei nin, nga epi kanim kanim mei elege sałim ei wumb en enim nilkeng sinmin ku. Epi kanim kanim ombu ei, Gos kin tonu onanim mon; ba epi ombu pei, ya mei elege wumb nge noman elege tonu onum.

17 Nga mei elege wumb nin, nga epi kanim kanim

wumb simin ni piinmin epi ombu ei, am pupu poru nimba; ba wumb nii endi, Gos nge noman enim epi ei enjing kin, kaplı enim konj kunum kunum moltk pungii.

Krais Nge Opu Orung Wu Kis Endi Ombo

¹⁸ Nanim kingnan ambiłan noł; sinim muł mei poru nimba kunum ei, mandi enim. Nga enim piik enjing ni, Krais nge opu orung wu kis endi ombo. Yi mił peng kin, Krais nge opu orung wu kis pei peni ełe tor onmun ei, wumb ombu kanik yi enmin. Erik kin, sinim piinmin ei, muł mei poru nimba kunum ei, mandi erpi poru ninim.

¹⁹ Yi mił, opu orung wumb ombu sin nge pii gii ninjing wumb tiłap ei, ende mił mon. Yi peng kin, opu orung wumb ombu sinim kin si kindik punjung. Puk wumb ombu sinim nge tiłap ende piłang kin, kaplı sinim kin tep to mułułamin; ba en enim si kindik punjung ei, pangin kin, sinim piinmin ei, wumb ombu sinim nge tiłap ende mon.

²⁰ Ba Krais enim kin Gos Gui Ka bein tang kin, nga pe enim pei ek keimi piik poru ninmin.

²¹ Na enim kin mon konj endi połup kin, enim ngonand mon. Nimbił erang enim ek ei, piinałmin ełe nge mon; ba enim ek keimi piiłmin. Piik kin, nga ek kend endi, ek keimi kin tor onałim mon ni piiłmin.

²² Wumb nii endi, ek kend tołum wu mołum. Mołum wu ei, “Jiisas ei Krais Gos kindim wu mon,” pa nimba wumb ei, eim ek kend tołum wu mołum. Mołum wu ei Gos kingam Jiisas kin ouni buł ngopu kin, ek ningił ei, ekii sinarpi kin, Gos kindim wu Krais nge opu orung wu mołum.

23 Pe wumb nii endi, Gos kingam kin, buł ngopu ekii sinanim ei, yi ku Erinjpin Gos kin buł ngopu kin ekii sinanim ku. Nga wumb nii endi, Gos kingam kin pii gii nipi kin ni tor kindnim ei, eim Erinjpin Gos kin pii gii nipi kin ni tor kindnim ku.

24 Enim ok piinjing ek ka piik kun erik mułngii! Enim ok piik ek ka ei piram ambił gii nik kin, pii gii nik, mulnjung kin, kaplı yi mił ku, enim Erinjpin Gos kin eim kingam Jiisas kin dambiltik se ende pu molk kin, pungii.

25 Nga Krais eim ek dinga ni pendrim mił yi ninim, “Enim noman konj kunum kunum mułngii ei nge ngumbii,” pa nirim.

26 Na mon ek ei połup kin, enim kin ngond ei, Jiisas nge opu orung wumb ei, enim kin ek kend tok ngok oł kun pinalim mił erngii.

27 Ba Krais, eim nge Gui Ka enim kin bein topu ngum ei, eim enim kin noman tuk ełe tep to mołmbuł. Pe nga enim wumb epi eipi endi enim andan topu kin, yi enermba mon. Yi mił erang, Gos Gui Ka enim kin epi kanim kanim pei andan top ngonum. Ngang kin, sin noman tuk ełe ni piipin kin, Gos Gui Ka eim andan tonum epi ombu ei, ek keimi kun mendpił pałılım. Pepi kin nga ek kend endi pinalılım mon. Yi mił peng kin, Gos Gui Ka enim andan tum epi ombu, ekii singii. Sik kin Krais kin dambiltik se ende pu molk kin pungii.

28 Nga pe nanim kingnan noł; enim Krais kin dambiltik se ende pu molk kin ekii sik erngii. Erangin kin, sinim noman dinga sik erik molk kin, kunum ełe, Krais eim orung omba kunum ei, sinim singambił peng kin, nga koi erpin yi enenmin mon!

²⁹ Nga enim piinjing kin, Krais eim wu kun ka mendpił mułum kin, kaplı enim yi mił keimi ni piik kin, wumb endeim endeim ni pei oł kun ka mendpił enjing kin, kaplı wumb ei, Gos nge kingam noł mułngii.

3

Gos Nge Kangi Ambił Noł

¹ Enim piyei! Sinim Erinjin Gos sinim kin noman ka owundu ngołum. Ngang kin, sinim kin noman ka ngopu ei, owundu mendpił ngołum. Yi erang kin, sinim eim kangi ambił noł mołmun. Keimi sinim Gos nge kingam ambiłam noł mendpił mołmun. Ba mei ełe pii gii ninenjing wumb ei, Gos kin kanik kin pii kun enarik mołmun. Pii kun enarik kin, yi ku, sinim kin kanik kin, pii kun enałmin mon ku.

² Nanim angnan noł; pe sinim Gos nge kingam ambiłam noł mołmun; ba ekii se sinim wumb mułmun mił ei, sinim pii kun enanmin. Ba sinim piinmin ei, Jiisas eim orung ombo kunum ei, sinim eim keimi kenmin. Kanpin kin, nga eim mułmba mił ei, sinim yi ku mułmun.

³ Nga wumb nii endi Krais eim orung ombo ni kui er piipi mułmba wumb ei, eim kaplı kun ka mendpił mułmba. Mołpu kin, Jiisas eim kun ka mendpił mołum mił ei, yi ku mułmba.

⁴ Wumb nii endi, oł kis kun pinałim mił ermba wu ei, Gos lo ek ełe pałim mił, ekii sinarpi kin, lo ek ei to pułpeł to kindim. Oł kis enim wu ei Gos lo ek ełe ei to tor kindnim.

⁵ Enim piinmin ei, Krais eim opu kin, wumb oł kis ei kil ngopu si kindmba nge orum. Orum ei,

Krais eim oł kis endi eim kin pineririm. Pinerang kin, Krais eim kaplı, oł kis kil ngopu si kindmba.

⁶ Nga wumb nii endi, eim Krais kin pii gii nipi kin, dambiltpi se ende pu mułmba wu ei, eim oł kis kun pinerim mił, endi enermba mon! Ba wumb nii endi, eim kunum kunum oł kis ełim wu ei, eim Jiisas kinarpi kin, nga piipi poł topu enałim mon ku!

⁷ Nga nam kingnan noł; enim wumb endi, kan wiik tangin kin, enim kin ek kend tok sipik, andłam kun sinermba konu ełe sipnerngii mon! Wumb nii endi, oł kun ka pałim mił, ełim wumb ei, eim kun ka mendpił mołum. Mołpu kin, eim Krais eim kun ka mendpił mołum mił ei yi mił ku mołum.

⁸ Nga wumb nii endi, eim oł kis, kun pinałim mił erpi mołum wumb ei, eim Seisen nge wumb mendpił mołum. Nimbił erang Seisen eim ok kumna kin, oł kis kun pinałim mił eririm? Yi mił erang, Gos eim kingam ya mani mei ełe orum ei, ei pułe yi mił, Seisen kongun ei, to pułpeł to si kindmba nge orum.

⁹ Nga wumb nii endi, eim Gos nge wumb endi tonu opu mułmba ei, eim oł kis kun pinerim mił ei enermba mon! Nimbił erang Gos eim nge oł kun ka oł ei wumb ei kin, noman tuk ełe mołum. Mołpu kin, nga Gos eim arim kun ka mołum mił ei, eim kaplı Gos kingam tonu opu kin, eim oł kis kun pinerim oł ei, nga kunum kunum enermba mon!

¹⁰ Ełe nge yi mił, ni piinmin ei, Gos nge kingam noł nii ombu mołmun. Nga Seisen nge kingam noł nii ombu mołmun ku. Kaplı wumb nii endi,

eim oł kun ka mił enałim ei, eim Gos nge kingam mił molałim mon ku. Nga eim angim noł noman kularpi kin, yi ermba wu ei, eim Gos eim nge kingam molałim mon ku; ba Seisen nge kingam wumb mendpił mołum.

Wumb Endi Kin Noman Kultmun Oł

11 Yi mił ek ełe nge, kumna mendpił kunum ei, enim ek ei piik enjing mił ei, sinim wumb endi noman kultmun oł ei, nga wumb ei sinim kin, noman kułangin yi ermin.

12 Nga sinim kaplı Andam kingam Kein eririm mił, sinim yi enermin mon! Eim Seisen nge wu mołpu kin, eim angim mendpił to kundrum wu ei, eim oł kis mendpił eririm. Nimbıl erang Kein eim angim mendpił Eipel to kundrum? Nimbıl erang eim eririm oł ei, kun pineririm; ba eim angim nge eririm oł ei, kun ka pirim.

13 Yi mił nanim angnan noł; wumb pii gii ninenjing wumb ei, enim kin ek kis nik kin, opu orung erik yi erngii ei, enim noman to piinerngii mon!

14 Yi mił sinim ni piinmin ei, sinim wumb kułii konu ełe si kindpin kin, nga sinim noman konj sinjpin. Nimbıl erang sinim enjpin noł kin noman kułułmun. Nga wumb nii endi eim wumb kin noman kulałim wu ei, eim wumb kułii konu ełe mił piram mołum.

15 Nga wumb nii endi, eim angim kin ek kis nipi kin, nga eim noman kularpi ermba, wu ei, eim noman tukrung ełe, wu angim ei to kundmba mił pim. Pe nga enim ni piinmin ei, wu endi eim wumb to kondnum wu ei, eim noman tuk ełe

kin noman konj kunum kunum sałılım ei, piram mulałım mon.

¹⁶ Ełe nge yi mił, sinim ni piinmin ei, wumb noman kultmun oł ei, pułe yi mił pałım ei sinim piinmin. Nimbıl erang, Krais eim noman konj sinim kin ngopu kin, ond peri ełe kułum. Kułang kin, pe sinim kaplı, Krais enim oł ei mił ku, sinim enginjpin kin, yi erpin kin, sinim noman konj ei, wumb kin paki topun ngumun.

¹⁷ Ba pe wu endi, eim mei ełe, epi kanim kanim pei seng kin, nga wu angim endi, epi sinerang mułmba wu ei, eim kanpi kaimb sipi kin, paki tunarpi yi ermba wu ei, eim Gos noman ngołum oł ei, nipe mił wu ei, eim noman tuk ełe piram pałım?

¹⁸ Yi mił nanim kingnan noł mił mołmun! Sinim wumb noman kultmun pa ni gupu ełe ni, mon ek yi ninermin mon; ba wumb noman kultmun, pa nimin ei, keimi pimba nin, nga oł keimi ermin yi ku ermin.

Pii Gii Wumb Gos Ningił Ełe Gał Kulałmin Mon

¹⁹ Oł ełe nge, sinim piinmin ei, sinim Gos nge ek keimi ełe mołmun ni piinmin. Piipin kin, sinim Gos nge kumb ełe angpin mołmun ei, sinim noman emin pei tonu wang kin, dinga pupun engmin.

²⁰ Pe nga, sinim noman tuk ełe, sinim kin kos er ngopu erim kin, kaplı sinim Gos kumb ełe angpin kin, sinim noman emin sepin piipin mułmun. Yi mułamin kin, Gos eim owundu mendpił mołpu kin, tonu pupu kin, eim sinim kin noman tuk ełe

ngołum ku. Nga Gos eim epi kanim kanim pei piiłim ku.

²¹ Yi mił angnan noł! Pe sinim noman tuk ełe, sinim kin kos er ngopun yi enenjin ni piim kin, kaplı sinim Gos kumb ełe engnim ełe, gał kulermin mon; ba sinim kaplı eim kii simba ei, sinim ek nipin orung kindmin.

²² Kindpin yi enjpin kin, eim ek dinga nim ełe nge, nga eim noman ełe pałim ei mił enjpin kin, kaplı sinim nipe epi endi eim kin kii sinjpin kin, kaplı eim sinim ngumba.

²³ Nga Gos eim nge ek dinga nim ei yi mił, “Sinim eim kingam Jiisas Krais embe ełe, pii gii nipin kin, nga sinim wumb eipi eipi noman kultmun ei yi erngii mił,” pa ni Krais eim ek dinga nipi kin, sinim kin yi ni ngurum.

²⁴ Yi mił wumb nii endi, Gos eim ek dinga nim ek ei, ekii sik ninim mił erngii wumb ei, eim Gos kin dambiltpi se ende pu mołum. Mułang kin, nga Gos eim kin mołum ei, eim nge Gui Ka sinim kin ngopu kin, eim sinim kin kunum kunum mułang kin, sinim kaplı Gos eim mołum mił pii poł tumun.

4

Gos Gui Keimi Endi Kin Gui Kend Endi Kin

¹ Nanim angnan noł mołmun. Pe wu kombur ok, enim kanik kin, ek endi yi mił ningii. Sin Gos nge Gui Ka sinjpin yi ningii ei, enim pii gii ninerngii mon; ba kumb se, enim kaplı, ek ełe kii sik, mok tok kin, kanik pii poł tungii ei, ek kun keimi ninmin gui ei, Gos kin onum min, ek kend tonmun. Yi mił erang, wumb pei kombur

andik kin, ek kend tołmun wumb ei, oł ekii se tonu ombo ni tor kindiłmin wumb molk kin, ek kend kun pinalim mił nik kin, mei konu ełe orung orung andik pułmun.

² Oł ełe nge, enim ni piinmin ei, Gos Gui Ka ei ek nipi ngołum. Ngopu kin, wumb nii endi, opu kin yi nimba ei, “Gos eim kingam ya mani mei ełe orum ei, eim wu keimi ngenj ełe sinim pałim mił, yi ku pirim. Kaplı, Gos Gui Ka ei, wu eim noman tuk ełe mołum wu ei, Gos ek keimi nipi tor kindnim.”

³ Ba nga wu nii endi opu kin, yi nimba ei, “Jiisas Krais eim Gos kin mani mei ełe opu kin, ngenj ełe keimi pinerim,” pa nipi wu ei, eim Gos Gui Ka eim kin mulerim mon. Mularpi kin, wu ei Jiisas Krais nge opu orung wu mołum. Mołpu kin, enim piinjing ek ei nge, ya mei ełe tonu ombo ninjing mił, pe ya mei ełe, keimi mendpił tonu onum.

⁴ Ba nanim kingnan ambiłan noł; enim Gos nge wumb tiłap mendpił mołmun. Molk kin, ya mei ełe, ek kend tok ni tor kindiłmin wumb Jiisas nge opu orung wumb ei, dinga mołmun; ba Gos nge Gui Ka enim kin mołpu kin, dinga mendpił ngołum. Dinga ngang kin, enim Gos ek piił mił, ek kend niłmin wumb ei, to mani kindinmin. Nimbił erang, Gos Gui Ka enim noman tuk ełe mołum ei, dinga mendpił mołum.

⁵ Wumb ombu ek kend tok niłmin wumb ei, pii gii ninenjing mei ełe wumb molk kin, ya mei ełe, ek kend tok pii gii ninenjing wumb kin, ngok enjing ei, piik er mulnjung. Nimbił erang ek ei nge pii gii ninenjing wumb pei mołmun ei, enim ek kend tok niłmin ek ei piiłmin.

6 Ba sinim Gos nge wumb tiłap ełe mołmun. Molk kin, pe nga wumb nii endi, Gos pii poł topu kin, pe nga sinim ek nipin ek ei, eim ekii simba ku. Pe wumb nii endi, eim Gos nge wumb tiłap ełe mulerang kin, wumb ei yi ku, sinim ek nemin kin, ekii sinermba mon ku. Oł yi erngii ei, sinim kaplı, kanpin kin, pii poł topun erpin kin, wumb ei keimi, Gos Gui Ka nge tor orum min, ek kend tołum gui ni tor opu kin, sinim kanpin kin pii poł tumun.

Gos Eim Wumb Noman Ngołum

7 Nanim angnan noł; sinim kaplı wumb eipi eipi endi kin noman kołpun yi ermin! Erpin kin, ei nimbıl erang, noman kultmun oł ei Gos eim kin tor orum. Wang kin, wumb nii endi wumb noman kultmun oł ei, ermba wumb ei, eim Gos nge kingam mendpił mołpu kin, nga eim Gos pii poł topu mołum.

8 Wumb nii endi, eim wumb noman kultmun oł ei enanim ei, eim Gos pii poł tunanim mon ku. Nimbıl erang Gos eim wumb noman kułułum pułwu mołum.

9 Oł ei nge Gos sinim kin noman kołpu kin, eim kingam endeim mendpił, ya mani mei ełe kindang, opu kin, ond peri ełe kołpu kin, sinim ngum. Ngang kin, sinim kaplı konj kunum kunum sipin kin, mołpun bin ei, eim kin sinjpin.

10 Noman kułułum oł ei, pułe yi mił pałim. Gos eim kumb se, sinim kin noman kultum. Kołpu kin, nga sinim eim kin, ekii se noman kułmun. Ba eim kumb se sinim kin noman kołpu kin, eim kingam Jiisas Krais kindang kin, ya mani mei ełe opu kin, ond peri ełe kołpu kin sinim oł kis

kun pinerim oł enjpin ei, Gos sinim kumep kis ei Krais kin kindang kin, Krais eim je sinim oł kis kil ngopu si kindim.

¹¹ Nanim angnan noł; Gos eim kingam endeim mendpił kindang kin, mani mei ełe opu kin, sinim kin kułmba nge om. Yi erang opu kin, Gos sinim kin noman kułpu yi erpi kin, sin sinim kaplı wumb endi, endi ni noman kułang kin, yi mił ku eramin!

¹² Sinim wumb endi kaplı, Gos kinanmin mon! Ba sin sinim endeim endeim ni, noman kułang kin, yi ermin ei, kaplı Gos eim sinim noman tuk ełe mołum. Mołpu eim sinim kin, kongun yi erang kin, wumb noman kultmun oł ei, am ka wii tonu wang kin, sinim noman tuk ełe er mułmba.

¹³ Oł ełe nge, sinim piinmin ei Gos eim Gui Ka sinim noman ełe tuk kindang kin, opu mołum. Mołpu kin, sinim kaplı piinmin ei, Gos sinim kin noman tuk ełe mołum. Nga sinim eim kin dambiltpin se ende mołpun kin, moltk punmun.

¹⁴ Nga sinim kenjpin kin, wumb eipi kin ni tor kindpin kin, “Gos eim kingam mei ełe mani kindang kin opu pendpi kin, mei konu ełe wumb pei, sip orung simba nge om.” Opu kin, sinim ek poł ei, pe ek ni tor kindpin kin, wumb ngonmun.

¹⁵ Pe nga wumb nii endi, ek ni tor kindmba ei, eim “Jiisas Gos kingam endeim mendpił mołum,” nimba wumb ei, Gos eim wumb ei kin mułang kin nga wumb ei Gos kin moł mandi pupu kin mołum.

¹⁶ Yi mił erang, sinim piipin kin, pii gii nipin ei, Gos sinim kin am noman mendpił kultum. Kołpu kin, Gos eim noman kultum pułwu mołum. Nga wumb nii endi eim wumb kin noman kultum

wumb ei, Gos eim kin tep to mułang kin, nga eim Gos kin tep to mołum ku.

17 Oł ełe nge pe Gos sinim kin tep to mołpu kin, eim erang sinim wumb noman kultmun oł ei, kun ka keimi tonu onum. Opu kin, ei nge, ekii se Gos eim wumb mok topu kin, kos piimba kunum owundu ei, sinim kaplı Gos kin, mund mong kulermin mon. Nimbił erang, Gos eim wumb noman kultum mił, sinim ya mei ełe mulnjpun kunum ei, Krais ei eim kin noman kułpun yi enjpin.

18 Yi mił erang, mund mong kultmun oł ei, ende tuk ełe noman kultmun ełe pep ende kindnałim mon. Ba Gos kin noman kultmun kun ka oł ei pepi kin, mund mong kultmun oł ei top tor kindnim. Kindpi kin wumb nii endi mund mong kulk mułngii ei, Gos kin noman kultmun oł ei tuk ełe, wumb ei kin, pinałim mon. Ba eim mund mong kułpu kin, Gos kos piipi kin wumb mok topu ermba kunum ełe, noman to piinim ei, Gos kin noman kultmun oł ei tuk ełe pinałim mon.

19 Sinim Gos kin noman kultmun ei, pułe yi mił pałim. Gos eim sinim kin kumb se noman kultum.

20 Kułpu kin, wu nii endi, eim angim kanpi kin, kan kis kananim ei, eim kin noman kulermba ei, nga Gos eim kinanim ei noman kułmba mił nenj? Yi ermba mił pinałim mon. Pe nga wu nii endi eim yi nimba, nanim Gos kin noman kult, pa yi nimba; ba eim angim kin noman kułmba ei, eim ek kend wu, mendpił mołum.

21 Yi mił erang, sinim kin Krais ek dinga endi, yi mił nipi ngum, “Wumb nii endi, eim Gos kin noman kułum kin, nga yi ku, wu angim kin yi ku

noman kułpu ngumba.”

5

*Pii Gii Ninmin Wumb Ei Mei Ełe Wumb Oł Kis
Kanim Kanim Ombu Kambik Mani Kindinmin.*

¹ Wumb nii endi, Jiisas eim Gos kindim wu Krais ni pii gii nimba wumb ei, Gos eim nge kingam ambiłam noł mendpił mołmun. Pe nga wumb nii endi, eim arim ei noman kułpu wumb ei, arim nge kingam noman kułmba ku. Yi mił ku, wumb endi sinim Erinjpin Gos kin, noman kułum kin, nga eim nge kingam kin yi ku noman kułpu ngumba ku.

² Oł ełe nge pe sinim piinmin ei sinim Gos nge kingam ambiłam noł noman kultmun ni piimin? Piipin kin, kunum ełe, sinim Gos kin noman kułpun kin, pii gii nipin kin, nga eim ek dinga nipi ngum ei, ekii sipin ermin.

³ Yi mił erang, sinim keimi am Gos eim kin noman kułpun kin, pułe yi mił. Kaplı sinim Gos ek dinga nipi ngum ek ei, sinim ekii sipin ermin. Erpin kin, nga eim ek dinga nipi ngum ei, sinim piipin kin, ek dinga ei, sinim kin embin pinermiba mon.

⁴ Yi mił erang, kingam noł Gos nge mołmun pei ei, kaplı Gos eim ek dinga nipi ngum ei, ekii sik erngii. Erik kin, wumb oł kis kanim kanim ombu, kaplı kambik mani kindik kin, mei wumb oł kis kanim kanim ei, to tor kindik kin, si kindngii. Kindik kin, pe sinim Jiisas kin pii gii nipin kin Gos eim ek nirim mił ei, ekii sinjpin kin, sinim kaplı ya mei ełe wumb oł kis kanim kanim tonu omba ei, kaplı to mani kindmin.

⁵ Yi mił, wumb nii endi, kaplı eim ya mei ełe wumb oł kis kanim kanim tonu ombo ei, to mani kindmba. Kindmba wumb ei, eim Jiisas eim Gos nge kingam mendpił ni pii gii nimba. Wumb ei, eim mendpił kaplı mei ełe, oł kis ombu, kaplı to mani kindmba.

Jiisas Krais Eim Mei Ełe Opu Kongun Erim Ek Ei, Ni Tor Kindim

⁶ Jiisas Krais eim ya mani mei ełe orum. Opu kin, eim noł pirim. Pepi kin, ond peri ełe kołpu kin, eim miyem ei bein turum. Topu ku, eim noł mendpił pimba nge onerim; ba noł pepi kin, ond peri ełe kołpu kin eim miyem bein turum.

⁷ Nimbıl erang oł erim ełe, sinim piinmin ei, eim Gos nge Gui Ka oł kun keimi mendpił pułwu ei, eim oł ei ni tor kindrim ek ei keimi nipi mołum.

⁸ Gos Gui Ka ei kin, noł pim ei kin, Jiisas eim nge ond peri ełe kołup kin, miyem bein tum ei kin, epi teklikı kei ombu, ek ende mił keimi nik tor kindinmin.

⁹ Yi mił, sinim wumb ninmin ek ei pii gii ninjpin kin, kaplı Gos ninim ek ei pii gii nimin ku. Nimbıl erang Gos ninim ek ei, ek dinga mendpił ei, eim ninim ek ei, eim kingam Jiisas kin ek ei nipi tor kindrim.

¹⁰ Wumb nii endi, eim Gos nge kingam Jiisas kin pii gii nim kin, eim kin noman tuk ełe pimba ei, Jiisas eim Gos kingam keimi ni piimba; ba wumb nii endi, Gos ek ninim ei, pii gii ninenjing kin, Gos eim nanim kingnan Jiisas pa nirim ek ei, ek kend tum ni yi piingii. Nimbıl erang eim Gos eim kingam Jiisas kin nirim ek ei, pii gii ninenjing mon.

11 Nga ele nge, Gos eim sinim kin ni tor kindilikim
yi mił nirim ei, Gos noman konj kunum kunum
mołułum ngurum ei, noman konj ei, eim kingam
Jiisas pułwu ei, eim ngang kin sinim simin.

12 Pe nga wumb nii endi, eim Gos nge kingam
Jiisas kin pii gii nimba wumb ei, eim noman konj
kunum kunum mołułum ei, sipi mołum. Pe nga
wumb nii endi, eim Gos nge kingam Jiisas kin pii
gii ninermba wumb ei, eim konj kunum kunum
mołułum ei, wumb ei eim kin mulermба mon.

Konj Kunum Kunum Mołułum

13 Na mon ei połup kin enim kin ngond ei,
wumb nii endi, eim Gos kingam embe ele, pii gii
ninjaing kin, kapłi enim piingii ei, enim noman
konj kunum kunum mołułum ei sinjing.

14 Kapłi pe sinim Gos nge kumb ele, omun
kunum ei, sinim tungu enanmin. Nimbil erang
sinim keimi piinmin ei, sinim nipe epi endi, Gos
nge noman pałim mił, ekii sipin kin, kii simin ei,
kapłi Gos kom se piipi kin, ekii se eim sinim kapłi
epi ei ngumba.

15 Pe sinim pii gii keimi ninmin ei, eim piinim
ni piimin ei, kapłi sinim simin ni kii sinjpin kin,
epi ei ngang kin simin.

16 Pe wumb nii endi, eim kinang pii gii ninjing
wumb angim endi, oł kis kun pinerim mił endi
erpi kin, dup konu kis ele punermba mił endi pim
kin, kapłi eim prei erpi kin, Gos kii seng kin, kapłi
Gos wumb ei kin paki top kin, sipi orung sipi kin,
noman konj kunum kunum mołułum ei, ngang
simba. Ba wumb kombur Gos Gui Ka kin ek buł
ambilk ek kis ngungii ei, er sipipi kin dup konu

kis ełe kindang kin, pungii er mułngii ei, na enim prei erik kin, Gos ngungii ei, na ninand mon.

¹⁷ Pe oł kanim kanim kun pinalim mił enmin oł ombu ei, ei oł kis ombu pałim; ba oł kis kombur enmin ei, dup konu kis ełe punerngii mił endi pałim.

¹⁸ Sinim piinmin ei, Gos nge kingam endi tonu opu mułum ei, oł kis kun pinalim mił ei, kunum kunum enalim mon. Nimbil erang Gos nge kingam Jiisas wumb ei tep ka erpi, paki tang kin, pii gii dinga ni er mułmba. Yi er mułang kin, Seisen eim wumb ei kin mandi pupu ambiłpi kin, to kis ermba pinerim mon.

¹⁹ Sinim piinmin ei, sinim Gos nge kingam noł mendpił mołmun. Mołangin kin, nga pii gii ninenjing wumb pei, en enim oł kis pułwu Seisen nge angił ełe molk kin, eim dinga ełe, kongun erik kin, andik puk mołmun.

²⁰ Nga sinim piinmin ei, Gos nge kingam ya mani mei ełe om ei opu kin, sin paki topu sinim noman ka wii ngang kin, Gos kin keimi mendpił pii poł tonmun. Nga sinim eim kingam Jiisas Krais eim kin dambiltik se ende puk mołmun. Nga yi mił ku, sinim Gos keimi eim kin dambiltik se Ende puk mołmun. Mołpun kin, Gos eim Gos keimi mendpił; nga Gos eim konj kunum kunum pułwu mołum ku.

²¹ Nanim kingnan noł! Enim Gos kin pii gii dinga peng molk kin, enim ek kend gos kin mandi pu mulerngii.

**Gos Nge Ek Ka Ei Sinim Kin Ngolum
The New Testament in the Nii Language of Papua New
Guinea
Nupela Testamen long tok ples Nii long Niugini**

copyright © 1980 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nii

Dialect: Central Wahgi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

57529bce-9e23-5350-904d-243a1b359818